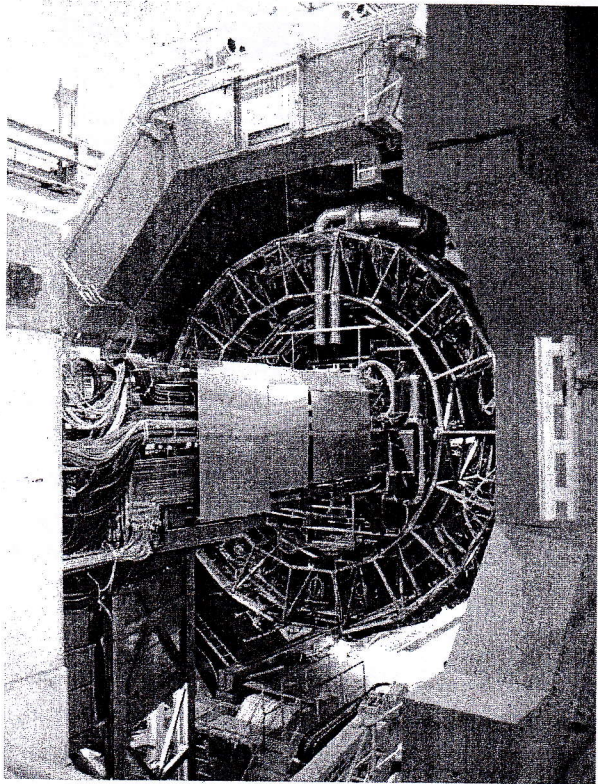

mesto, kde okrem iného pôsobil Albert Einstein. Preto, a tiež preto že prestávka bola viac ako vítaná, sme sa tam zastavili. Veľmi pekným zážitkom bola návšteva múzea v Berne - časť Einsteinovo múzeum. Už tam nás zaujal život vo Švajčiarsku, ktorý na každom kroku bol pokojný a ľudia boli disciplinovaní. Všetko plynulo v pokoji a pohode.

Plní zážitkov a zaujímavostí zo života Einsteina sme sadli do autobusa na poslednú časť našej cesty. Sprevádzaní ženevským jazerom sme šťastní, ale aj unavení, dorazili do cieľa našej cesty. V Cernu nás veľmi milo privítal pán MickStorr, ktorý nás sprevádzal počas celého pobytu. Po zoznámení sa a areálom Cernu sme sa ubytovali a plní očakávania sa tešili na ráno.

Ráno 3.6. začal program našich prednášok - 3 doobeda, 3 vrátane exkurzií poobede a večerné posedenia. Program bol veľmi pestrý, veľa sme videli a veľa sa naučili. Mali sme prednášky o urýchľovačoch, hlavne o najväčšom z nich LHC, ktorý má dĺžku takmer 27 km, skladá sa z 9500 magnetov dĺžky 16 m umiestnených v tuneli 100 metrov pod zemou. V magnetoch sú

urýchľované dva protichodné zväzky protónov. Tieto zväzky sa križujú (zrážajú) na štyroch miestach. Tam sa nachádzajú detektory, ktoré odhaľujú častice známe, prípadne objavia neznáme. Detektory sa nazývajú Atlas, Alice, CMS, LHCb. My sme okrem najväčšieho - Atlasu, navštívili všetky. Bol to veľký zážitok. Nachádzali sme sa takmer 100 m pod zemou, tam kde počas experimentu je teplota menšia ako na najchladnejšom mieste vo vesmíre. Mohli sme tam byť len preto, lebo v tom čase urýchľovač LHC mal prestávku a experiment neprebíhal. Bolo to vlastne šťastie, lebo nie každý návštevník Cernu sa dole dostane.

Cern vznikol v roku 1953 ako európske centrum jadrového a časticového výskumu. Pôvodne do tohto výskumu bolo zapojených 12 krajín. Dnes už presiahol hranice Európy a je tam zapojených 36 krajín. V Cernu pracuje v súčasnosti asi 2400 zamestnancov. Okrem fyzikov, IT pracovníkov, inžinierov tam je veľa ľudí, ktorí sa starajú o prevádzku zariadenia. Pri troche šťastia tam môžete stretnúť aj nositeľov Nobelovej ceny. Takýmto miestom je napríklad jediná jedáleň v objekte. Najesť sa tam musí každý. My sme mali to šťastie a stretli sme JackaSteinberga, ktorý dostal Nobelovu cenu roku 1988 za dôkaz existencie viacerých druhov neutrín. Ďalším človekom s ktorým sme sa tam stretli, prišiel do Cernu kvôli nám, bol pán JiříGrigár - známy český fyzik, astronóm.

Výskum v Cernu prebieha v rôznych oblastiach. Môžu sa pýšiť mnohými objavmi. Medzi najdôležitejšie patrí WEB. Ďalšími nemenej dôležitými objavmi sú napr. počítačová tomografia, zubné röntgeny, detektory na colniciach (u nás v Čiernej nad Tisou) a iné. Nie len objavy sú zaujímavé. V Cernu sa vyrábajú materiály a zariadenia priamo na zákazku rôznych štátov, práve preto, že majú technológie, ktoré sa nenachádzajú v iných pracoviskách bežne. Počas nášho pobytu sme aj my, učiteľia, realizovali experimenty. Zostrojili sme jednoduchú hmlovú komoru, v ktorej sme pozorovali kozmické žiarenie. Boli sme aj v CERN Computer Centre pri počítači, na